
Üretim Fonksiyonu Yaklaşımına Vurguyla Potansiyel Çıktı Açığı Tahmin Etme Yöntemleri ve Yapısal İşsizlik Ögesi: Literatür Değerlendirmesi ve Türkiye Örneği

Yasemin T. Kaya (BDDK) ve Zafer A. Yavan (TÜSİAD)

ÇALIŞMASI ÜZERİNE

Erdal Özmen (ODTÜ)

**TÜSİAD-KOÇ ÜNİVERSİTESİ
EKONOMİK ARAŞTIRMA FORUMU KONFERANSI
HANGİ POTANSİYEL BÜYÜME ÖLÇÜTÜ?: TÜRKİYE ÖRNEĞİ
16 Ocak 2007, Ankara**

ÇIKTI AÇIĞI = $y - y^*$

➤ $y = y^* + b(\pi - \pi^e) + v^s$, $b > 0$, $v^s: I(0)$

i) $(y - y^*)$ ve $(\pi - \pi^e): I(1)$ fakat **CI**; LR PC.

ii) $(y - y^*)$ ve $(\pi - \pi^e): I(0)$; Lucas-Sargent AS - SR PC.

➤ Standart bir “kayıp” fonksiyonu:

$$L = a(\pi - \pi^T)^2 + c(y - y^*)^2, \quad a, c > 0$$

➤ veya, basit bir Taylor tipi EH-PPK

$$R_t = r_0 + \lambda_1(\pi_t - \pi_t^T) + \lambda_2(y_t - y_t^*)$$

Problem: y^* bilinmiyor

$$\text{ÇIKTI AÇIĞI} = y - y^*$$

Problem: y^* bilinmiyor

- i) Yanlış tahmin: Politika hataları
- ii) Gözardı: Katı EH, fakat SR PC hala aktif!!
- iii) $y^* = ky^{**}$ (y^{**} : bilinmiyor, fakat $k > 1$ bir politika değişkeni olabilir...).

$y - y^*$: Tahmin

- **Yasemin Türker Kaya and Zafer Ali Yavan:** Farklı tahmin yöntemlerinin tartışılması ve Türkiye verileri için uygulanması.
- *Uzun dönemli* bir perspektif için doğru tercih: Yapısal Yaklaşım (YVAR ve ÜF)
- OECD ülke karşılaştırmaları: ÜF

ÜRETİM FONKSİYONU

$$Y_t = A + \alpha L_t^d + (1 - \alpha)(cap_t K_t) + e_t$$

$$TFV = Y - \hat{Y}$$

$$Y^* = \hat{A} + \hat{\alpha} L_t^* + (1 - \hat{\alpha})(cap_t^* K_t) + TFV_t^*$$

$$Y^* = \hat{A} + \hat{\alpha}(L_t^S(1 - NAIRU)) + (1 - \hat{\alpha})(cap_t^* K_t) + TFV_t^*$$

NAIRU

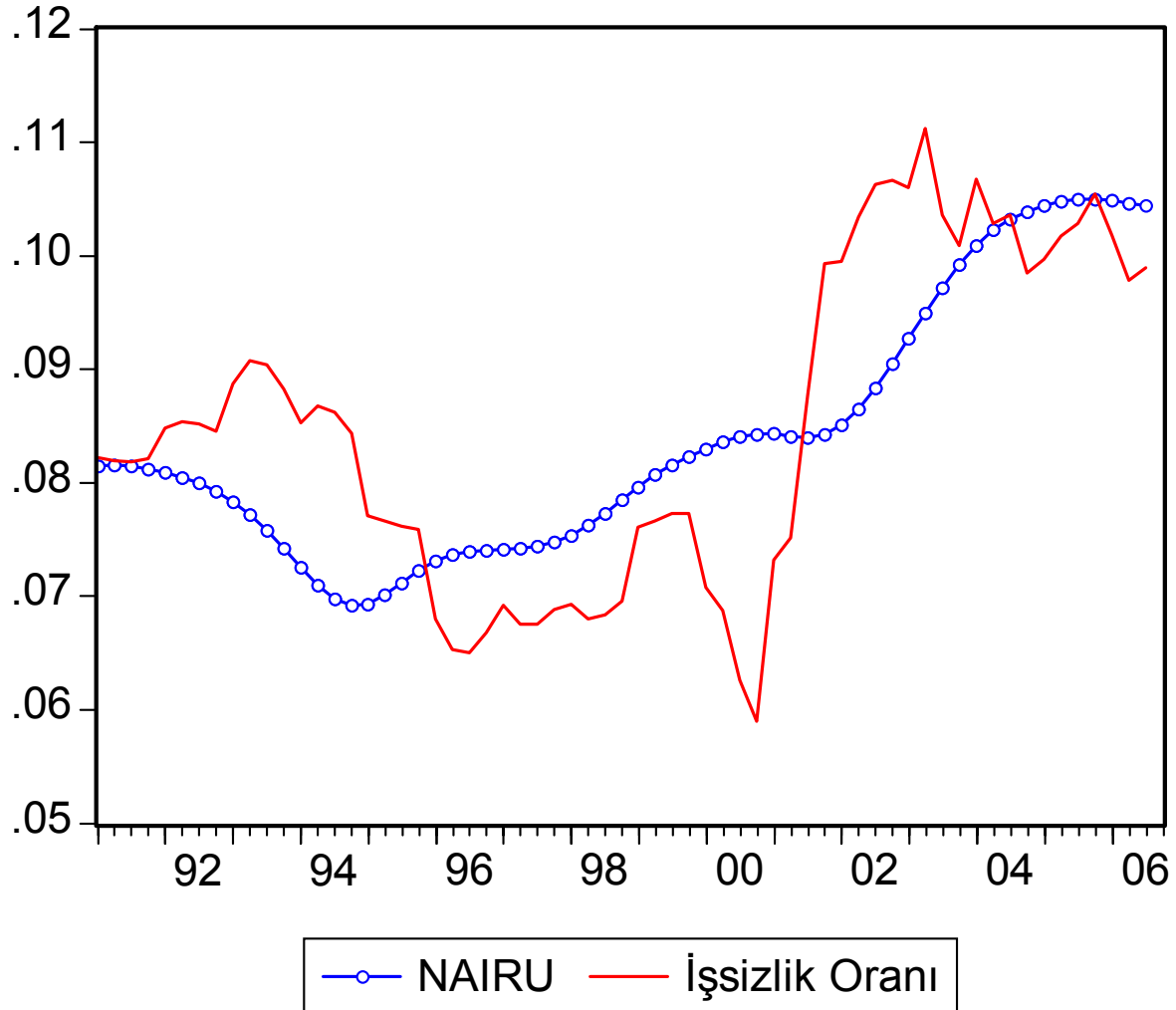
$$u^* = u + \Delta\pi / a - v / a$$

$$\pi_t = \rho\pi_{t-1} + au_t + v_t$$

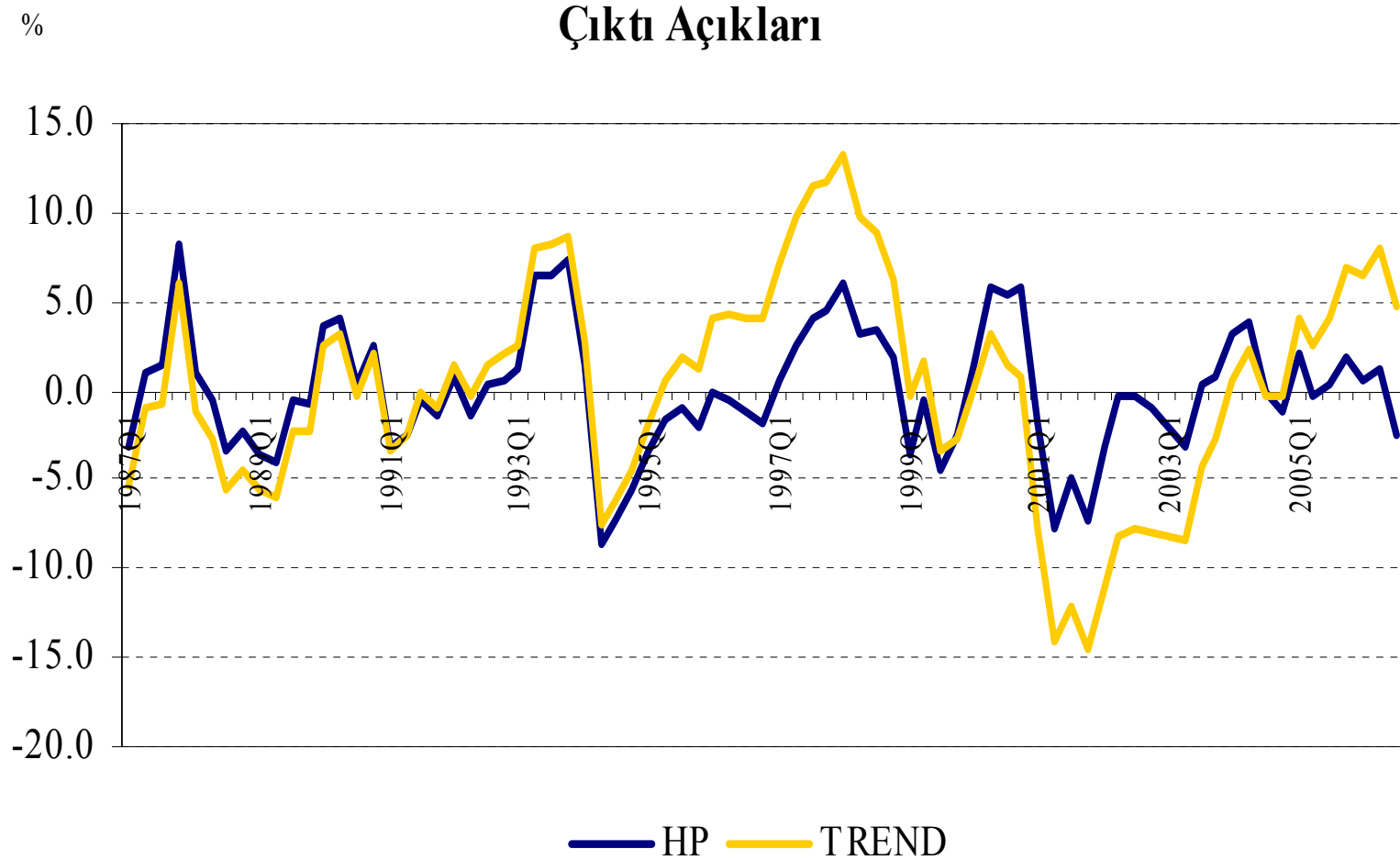
Sunuçlar:

- Teorik olarak tutarlı –Ampirik olarak geçerli
- NAIRU: İndirgenmiş denklem (Kur, faiz ve ücretlerin içsel değişken olduğu “yapısal” bir model ile tutarlı)
- Lucas eleştirisi
- ÜF (teori temelli) ve YVAR (veri temelli); ÜF-VAR? (ÜF değişken uzayı için CI-VAR)

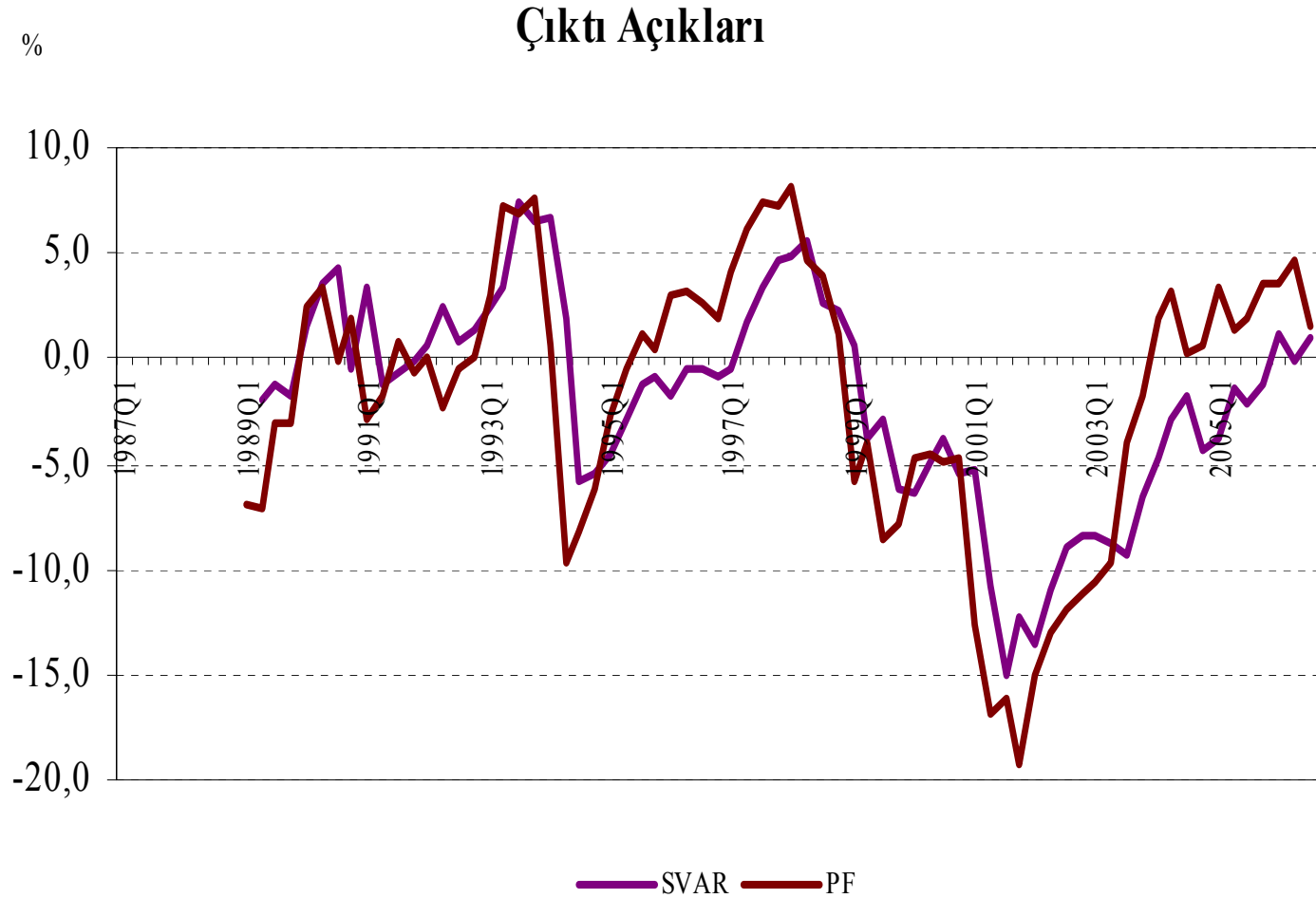
İşsizlik: Yapısal Değişme?

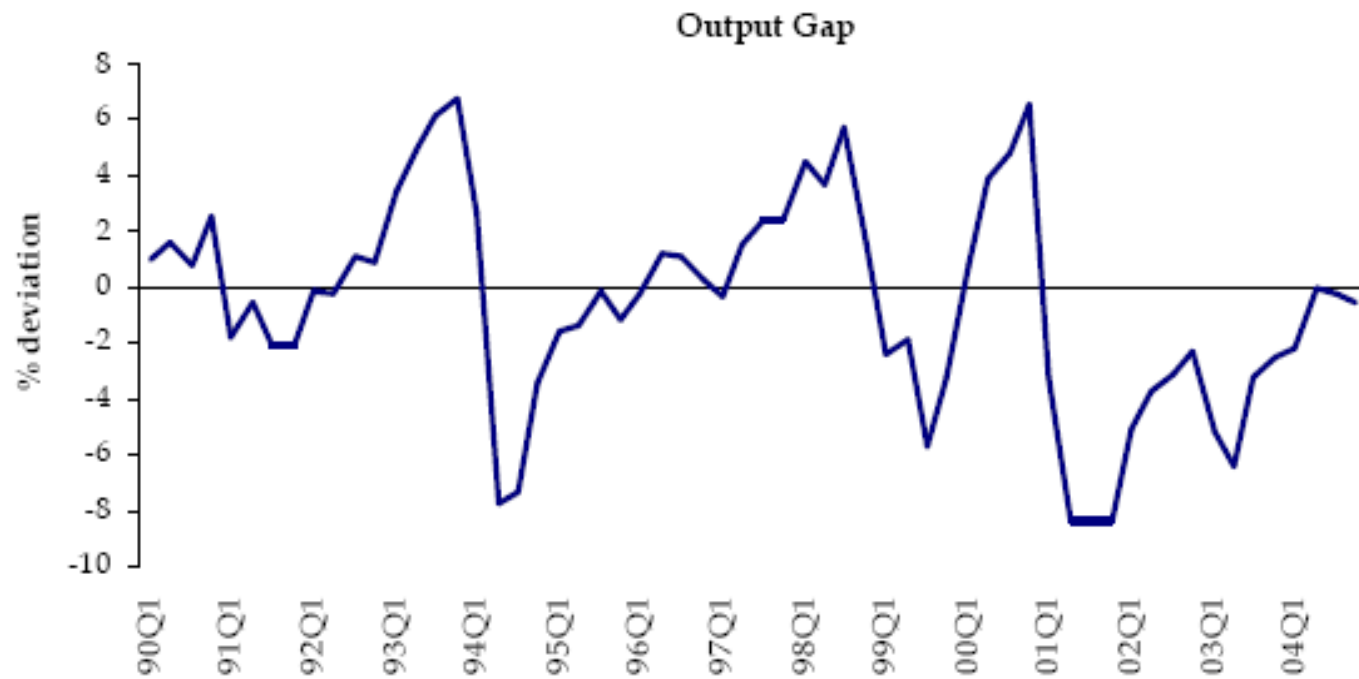
Çıktı Açığı Tahminleri : HP ve Trend

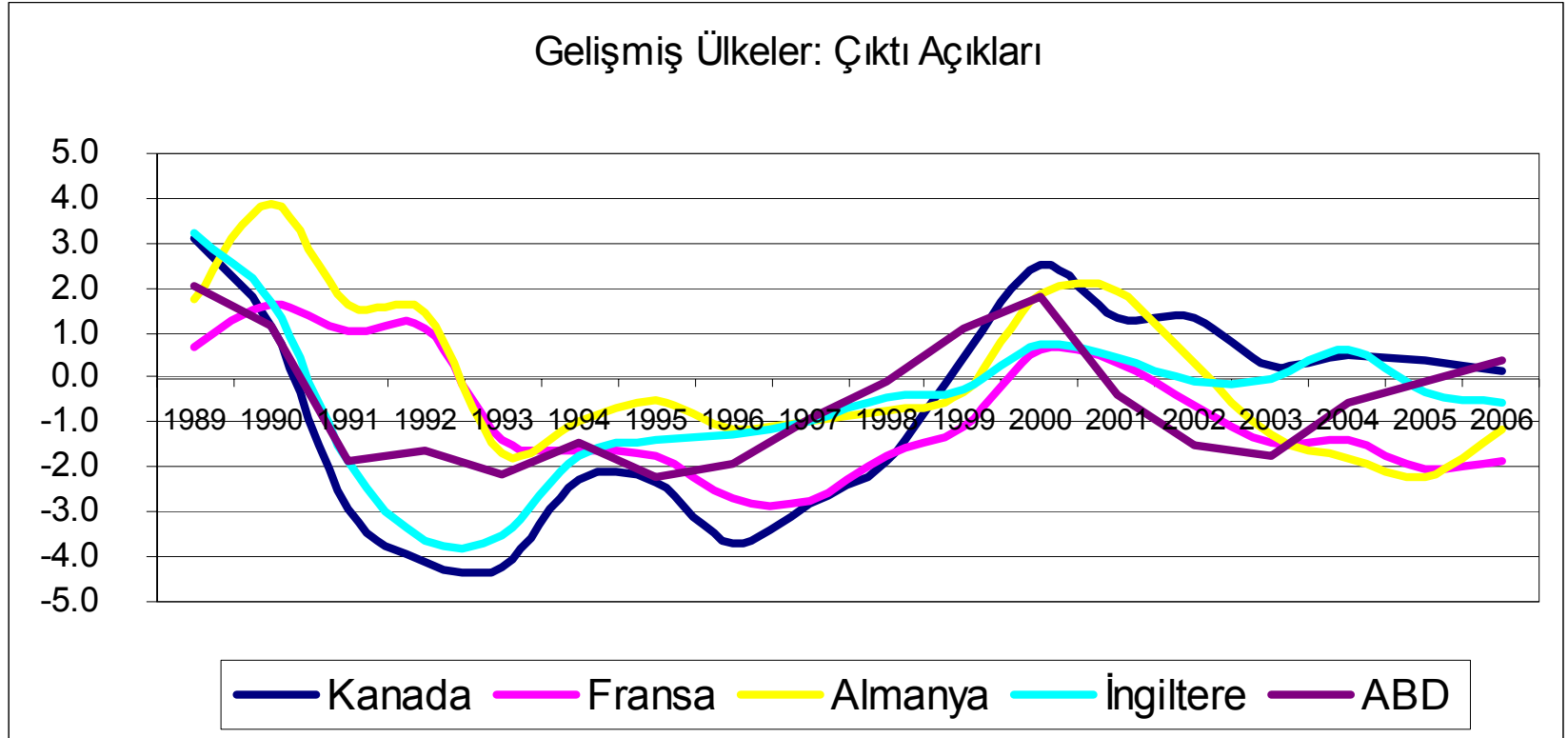
Çıktı Açığı Tahminleri : ÜF ve YVAR

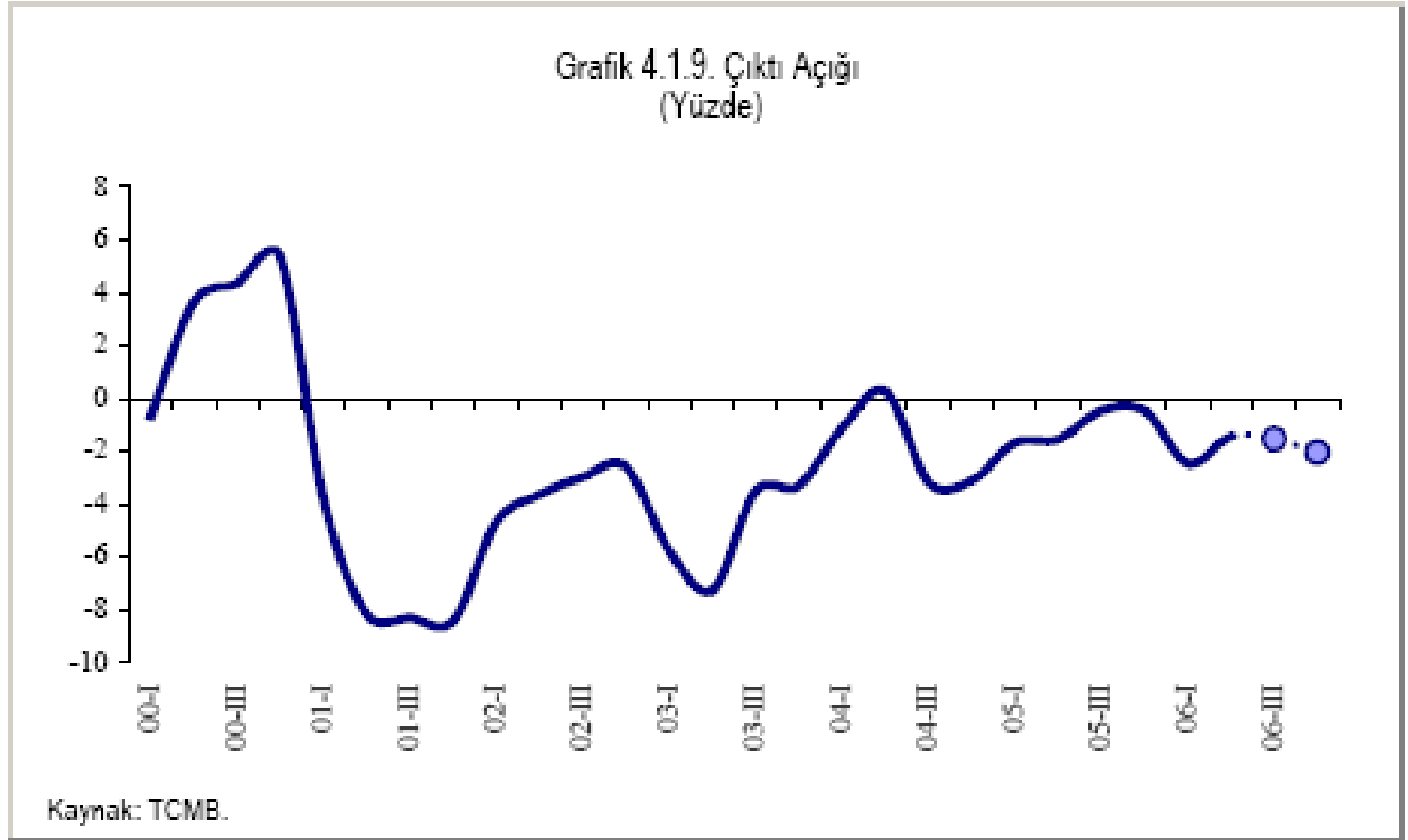
Sarikaya vd. (2005)

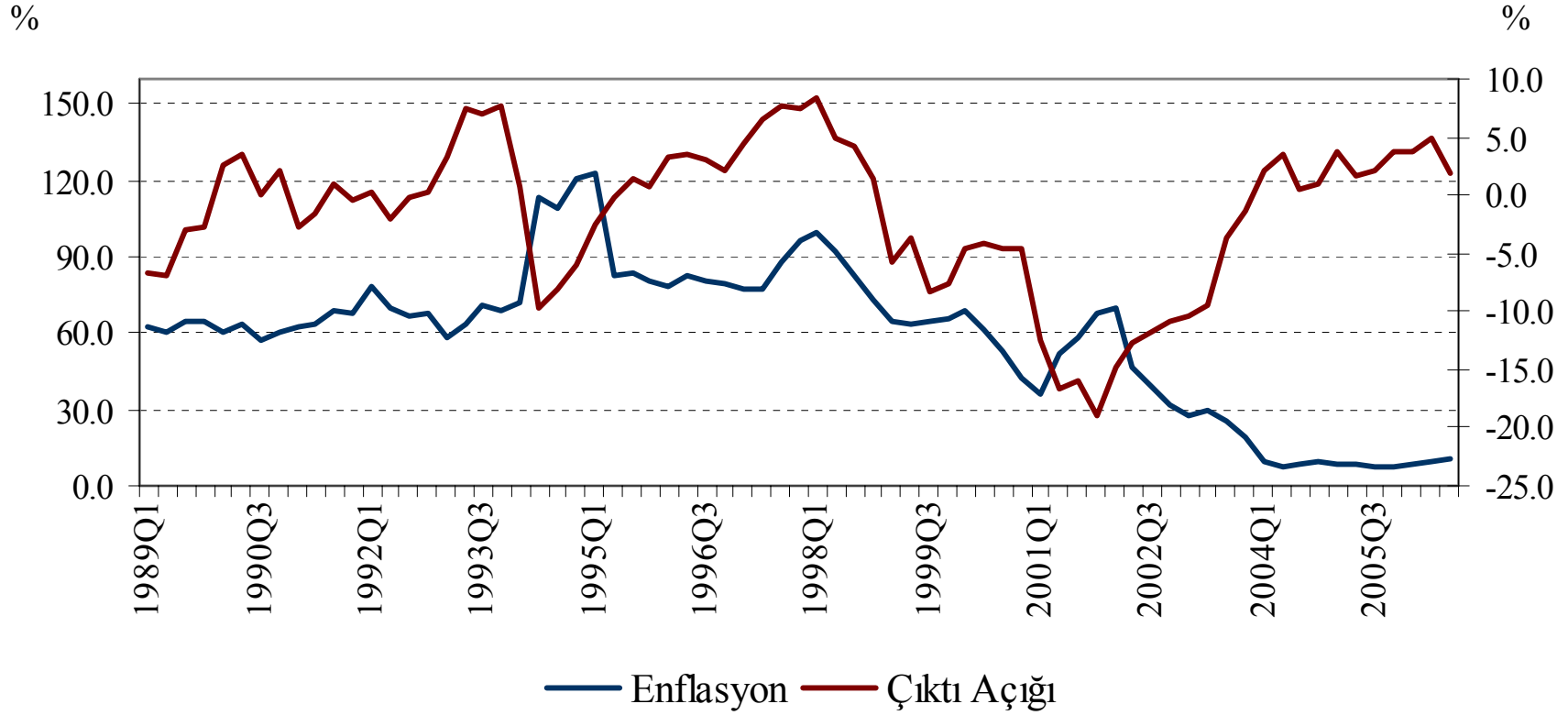
Gelişmiş Ülkelerde Çıktı Açıkları (OECD, ÜF)

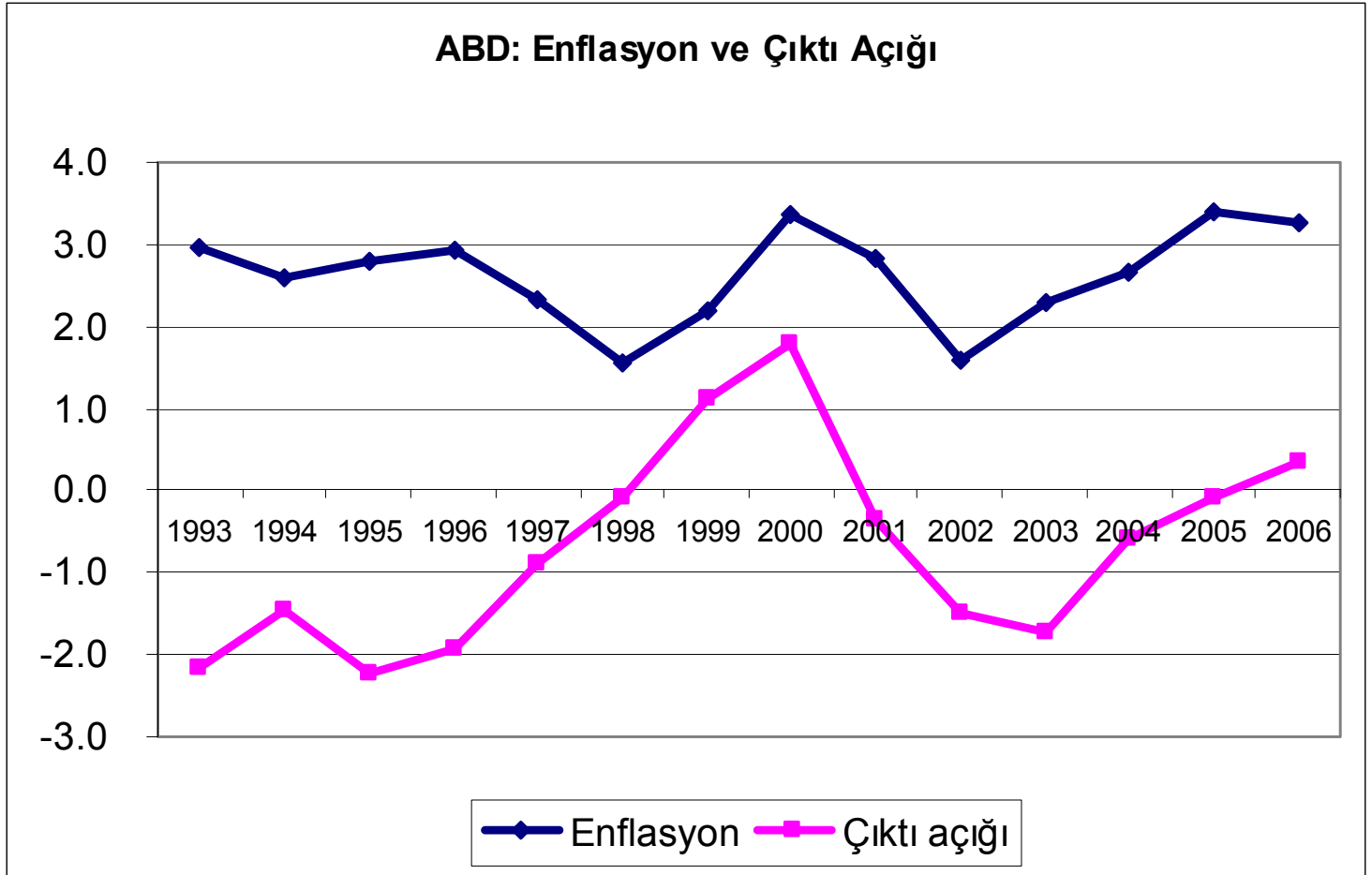
TCMB ER, 2006-4

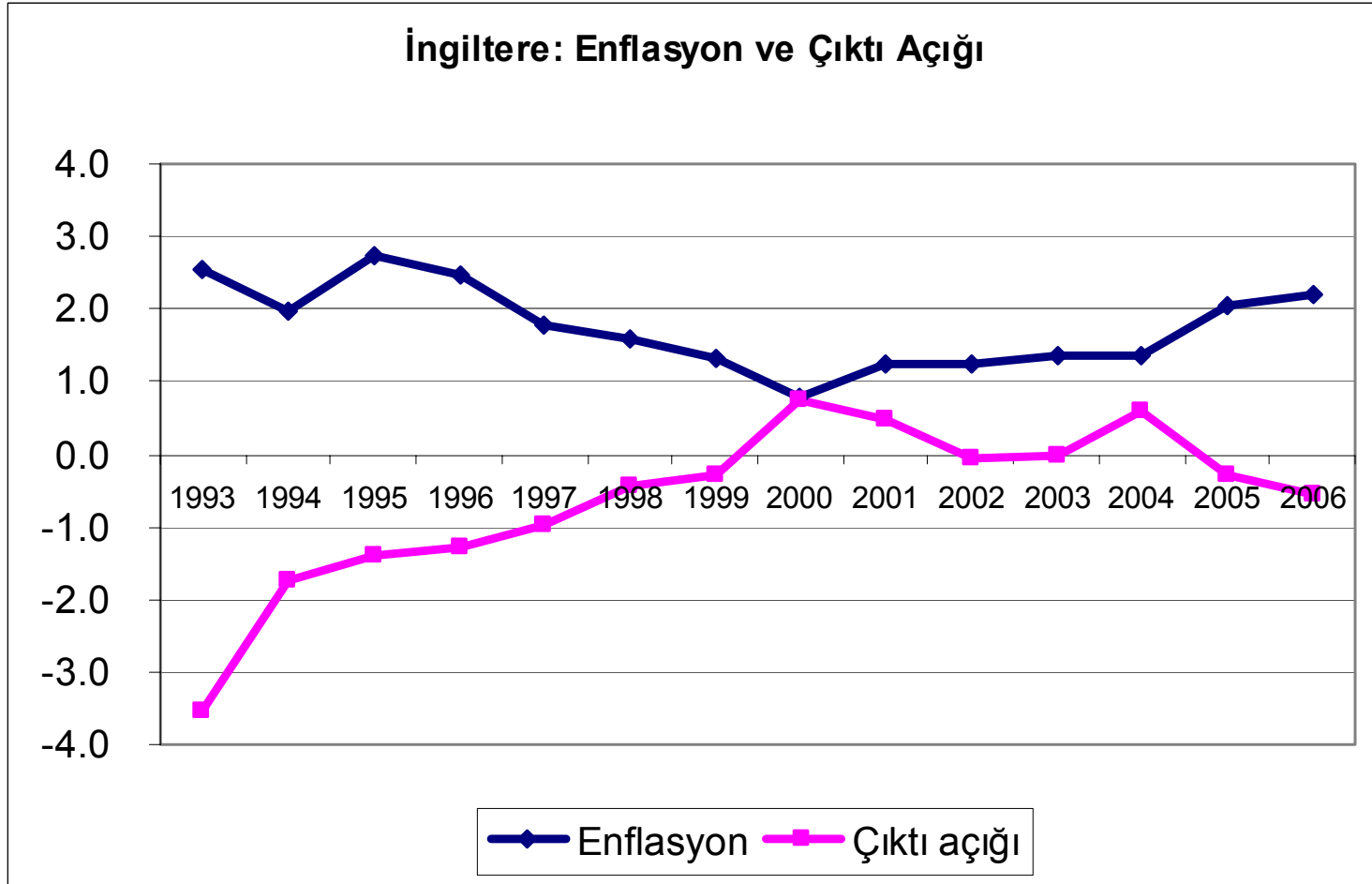
Çıktı açığı ve enflasyon

Çıktı Açıkları ve Enflasyon: ABD

Çıktı Açıkları ve Enflasyon: İngiltere

y^* ve $(y-y^*)$

- y^*
- Aguiar ve Gopinath (2006): “Emerging-market economies on average have a business cycle **twice** as **volatile** as their developed counterparts”.
- Kaminsky, Reinhart ve Vegh (2004): **When it rains, It Pours: Procyclical Capital Flows and Macroeconomic Policies**
- İçsel dinamikler çerçevesinde sürdürülebilir olan makroekonomik dengeler ve borçlanma yapıları, olumsuz dışsal-küresel şoklar karşısında sürülemez duruma gelebilmektedir (Calvo, Izquierdo ve Mejia, 2004; Rojda ve Levy-Yeyati, 2006).
- Potansiyel büyümeyi arttırmak için potansiyel kırılganlıkların azaltılması gerekir.

■ Teşekkürler

- Aguiar, M. ve G. Gopinath (2006) “Emerging Market Business Cycles: The Cycle is the Trend,” working paper.

	$\sigma(Y)$		$\sigma(\Delta Y)$	
Emerging Markets				
Argentina	3.68	(0.42)	2.28	(0.37)
Brazil	1.98	(0.20)	1.69	(0.33)
Ecuador	2.44	(0.52)	1.52	(0.38)
Israel	1.95	(0.14)	1.99	(0.17)
Korea	2.51	(0.46)	1.71	(0.27)
Malaysia	3.10	(0.65)	1.84	(0.37)
Mexico	2.48	(0.33)	1.53	(0.25)
Peru	3.68	(0.70)	2.97	(.50)
Philippines	3.00	(0.43)	1.66	(0.27)
Slovak Republic	1.24	(0.20)	1.06	(0.24)
South Africa	1.62	(0.16)	0.85	(0.11)
Thailand	4.35	(0.65)	2.25	(0.40)
Turkey	3.57	(0.41)	2.92	(0.36)
MEAN	2.74		1.87	
Developed Markets				
Australia	1.39	(0.21)	0.84	(0.10)
Austria	0.89	(0.09)	0.55	(0.00)
Belgium	1.02	(0.09)	0.71	(0.05)
Canada	1.64	(0.21)	0.81	(0.09)
Denmark	1.02	(0.16)	1.04	(0.09)
Finland	2.18	(0.39)	1.32	(0.11)
Netherlands	1.20	(0.13)	0.88	(0.09)